ชื่อเรื่อง การศึกษาปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด ฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย

และอีโคไลในแม่น้ำน่าน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และการทดสอบ

ความไวต่อยาปฏิชีวนะของอีโคไล

ผู้วิจัย ปฐมาวดี องอาจ

ประธานที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรูญ สารินทร์

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วท.บ. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยนเรศวร 2565

คำสำคัญ โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด, ฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย, อีโคไล

แบคทีเรียดื้อยา ยาปฏิชีวนะ แม่น้ำน่าน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด ฟิคัลโคลิฟอร์ม แบคทีเรียและอีโคไลในแม่น้ำน่าน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และการทดสอบความไวต่อยา ปฏิชีวนะของอีโคไลโดยการเก็บตัวอย่างน้ำตัวอย่าง ทั้งหมด 5 จุดเก็บตัวอย่างจาก 3 โซน ได้แก่โซน ก่อนแม่น้ำผ่านเขตเมือง โซนแม่น้ำผ่านเขตเมือง และโซนแม่น้ำไหลผ่านออกนอกเขตเมือง โดย ตรวจวัดคุณภาพน้ำทั่วไปด้วย multiple probe และตรวจวัดปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด ฟี คัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย และอีโคไลด้วย MPN method และการทดสอบความไวต่อยาปฏิชีวนะของ อีโคไลด้วยวิธี Disk diffusion method ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพน้ำทั่วไปซึ่งมีการตรวจวัด คุณภาพน้ำทั้งหมด 6 พารามิเตอร์ได้แก่ อุณหภูมิ ค่าความเป็นกรด – ด่าง ค่าออกซิเจนที่ละลายน้ำ ค่าของแข็งที่ละลายในน้ำ ค่าการนำไฟฟ้าและค่าความขุ่น อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3 ยกเว้นค่า pH ที่มีค่าเกินมาเพียงเล็กน้อย และพบว่าปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมดมี ค่าเท่ากับและมากกว่า 1,600 MPN/100ml ปริมาณฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรียพบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 920 - มากกว่า 1,600 MPN/100ml ส่วนปริมาณอีโคไลพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 650 - มากกว่า 1,600 MPN/100ml ส่วนผลการทดสอบความไวต่อยาปฏิชีวนะของอีโคไลต่อ Amoxicillin, Chloramphenicol, Gentamicin, Lincomycin, Norfloxacin และ Tetracycline พบว่าอีโคไลที่ คัดแยกได้จากทั้ง 3 โซนต้านทานต่อ Lincomycin มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 น้อยที่สุดได้แก่ Gentamicin และ Norfloxacin คิดเป็นร้อยละ 2 ทั้งนี้ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการเฝ้าระวังการปนเปื้อนแบคทีเรียอีโคไลที่ปนเปื้อนจากแม่น้ำน่าน เพื่อลดความเสี่ยง ต่อการปนเปื้อนแบคทีเรียในสิ่งแวดล้อมต่อไป

Title Study of Total coliform bacteria, Fecal coliform bacteria and

E.coli in the Nan River Muang District, Phitsanulok Province and

antibiotic susceptibility testing of *E. coli*

Author Patamavadee Ongart

Advisor Assistant Professor Dr. Charoon Sarin

Academic Paper Thesis B.S. in Natural Resources and Environment, Naresuan

University, 2022

Keywords Total coliformbacteria, Fecal coliform bacteria, *Escherichia coli*,

Antibiotic resistance Bacteria, Antibiotic, Nan River

ABSTRACT

The aims of this research were to 1) determine the Total coliform bacterial, Fecal coliform bacteria and *E. coli* in the Nan River, Muang District, Phitsanulok Province and 2) examine antibiotic susceptibility of E. coli. This work was carried out by collecting water samples at 5 sampling points from 3 zones: the river zone before flowing through the urban area; The river zone passes through the city center area and the river zone flows outside the city center. General water quality was measured using multiple probes and total coliform bacteria, fecal coliform bacteria and E. coli were measured using MPN method and antibiotic susceptibility test of E. coli using Disk diffusion method. The results from this study showed that general water quality, which measures all 6 water quality parameters: temperature, pH, dissolved oxygen. dissolved solids, Conductivity and Turbidity, were within the category 3 of surface water quality standard, except for a slight excess of pH and found that total coliform bacteria were equal to and greater than 1600 MPN/100ml. Fecal coliform bacteria were found between 920 - more than 1600 MPN/100ml, and the E. coli were between 650 - more than 1600 MPN/100ml. The results of the antibiotic susceptibility test of E. coli to Amoxicillin, Chloramphenicol, Gentamicin, Lincomycin, Norfloxacin and Tetracycline found that E. coli isolated from the three zones was the most resistant to Lincomycin at 100%, the least was Gentamicin and Norfloxacin, at 2%. The results of this study can be used as data for monitoring total coliform, faecal

coliform bacteria and *E. coli* contamination in Nan River to further reduce the risk of these bacterial contamination in the environment